

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

13 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan, Victor Burduh și Nicolae Craiu,

a judecat în ședință, fără citirea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău Dorina Tăut și avocatul Ghenadie Nicolaev în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 mai 2019, în cauza penală, în privința lui

Lazarciuc Nicolai XXXXX, născut la XXXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 13.09.2017 până la 19.03.2018;

Instanța de apel de la 27.04.2018 până la 12.06.2018;

Instanța de recurs de la 15.08.2018 până la 12.02.2019;

Instanța de apel de la 08.04.2019 până la 28.05.2019;

Instanța de recurs de la 15.08.2018 până la 13.10.2020.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni, sediul Central din 19 martie 2018, Nicolai Lazarciuc a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute art. 217¹ alin. (3) lit. d) și f) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate legată de gestionarea drogurilor pe un termen de 3 ani.

În baza art. 90 Cod penal a fost suspendată condiționat executarea pedepsei, stabilindu-i o perioadă de probațiune de 1 an, și fiind obligat să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul consilierului de probațiune.

S-a dispus încasarea de la Nicolai Lazarciuc în beneficiul statului cheltuielile de judecată în sumă de 2 800 lei, suportate pentru efectuarea expertizei judiciare.

2. Pentru a pronunța sentința nominalizată, instanța de fond a constatat că, inculpatul Nicolai Lazarciuc la 27.06.2017, aproximativ la ora 16:00, activând în funcția de șef filială în cadrul farmaciei „3M-Farm” SRL, amplasată pe str. Romană, 42, or. Ungheni, fiind responsabil în baza ordinului nr. 7 din 27.09.2016 eliberat de

„3M-Farm” SRL, de achiziționarea, păstrarea, evidența și livrarea medicamentelor și substanțelor toxice, stupefiante, psihotrope și alcool etilic pentru depozitul farmaceutic și de asigurare a respectării condițiilor de păstrare conform legislației, în corespundere cu cerințele Legii nr.382-XIV din 06.05.1999 „Cu privire la circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor” și prevederile ordinului Ministerului Sănătății al RM nr. 71 din 03.03.1999 „Cu privire la păstrarea, evidența și eliberarea produselor și substanțelor stupefiante, toxice și psihotrope”, acționând în mod intenționat, conștientizând caracterul ilegal al acțiunilor sale și al consecințelor care pot surveni, la solicitarea lui Andrei Melniciuc, contra sumei de 400 lei MD, i-a eliberat ultimului, fără rețetă, în incinta farmaciei sus menționate, 9 casete a câte 10 pastile în fiecare „Zolomax”, 4 casete a câte 10 pastile în fiecare „Fasconal” și 6 casete a câte 10 pastile în fiecare „Antalgic”. Astfel, 6 casete a câte 10 pastile în fiecare „Antalgic” au fost eliberate contrar prevederilor Regulilor de eliberare a 1 medicamentelor din farmaciei, Anexa nr. 4 la ordinul MS al RM nr.960 din 01.10.2012, deoarece nu sunt incluse în Lista OTC (pentru eliberarea din farmaciei fără prescripție medicală) și care puteau fi liberate doar în baza rețetei, în care trebuie să fie prescrisă denumirea comună Internațională ale acesteia.

Conform raportului de expertiză nr. 34/12/2-R-1117 din 03.08.2017, în componența preparatului medicamentos „Fasconal” și „Antalgic”, s-a depistat substanța stupefiantă „Codein”. Conținutul total de Codeină în preparatul medicamentos „Fasconal” alcătuiește (0,01x40=0,4 gr). Conținutul total de Codeină în preparatul medicamentos „Antalgic” alcătuiește (0,04x60=2,4 gr).

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 217¹ alin. (3) lit. d) și f) Cod penal conform indicilor calificativi: *circulația ilegală a drogurilor, adică înstrăinarea ilegală a drogurilor, cu folosirea situației de serviciu în proporții mari.*

3. Nefiind de acord cu sentința menționată, a declarat apel inculpatul și cu apel suplimentar avocatul Ghenadie Nicolaev în numele inculpatului.

3.1. Inculpatul Nicolai Lazarciuc, a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care să fie achitat de sub învinuirea imputată în baza art. 217¹ alin. (3) lit. d) și f) Cod penal, pe motiv că fapta sa nu întrunește elementele constitutive ale componenței de infracțiune incriminate.

În motivarea apelului a invocat că, instanța de judecată a ignorat prevederile art. 101 Cod de procedură penală, deoarece la examinarea cauzei și pronunțarea sentinței nu a dat o apreciere cuvenită probelor administrate la dosar din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. În această ordine de idei,

inculpatul apelant a menționat că, analizând doar declarațiile martorului principal al acușării - Andrei Melniciuc, căruia i s-au eliberat medicamentele, atunci, conform informației scrise furnizate de Centrul de Sănătate Ungheni, prezentate de apărare instanței, ultimul se află la evidența medicului narcolog cu diagnoza: utilizare nocivă pentru sănătate de substanțe opiacee și se află la tratament de substanțe cu metadonă, precum în stările de boală a pacientului pot fi indicate următoarele preparate: Fasconal, Antalgin, Zolomax.

Totodată, a remarcat faptul că din declarațiile făcute de acest martor principal, în ședința de judecată, rezultă clar, că pe caz, a fost organizată și petrecută de către colaboratorii de poliție o provocare, versiune, care deși persistă pe dosar încă de la faza de urmărire penală, dar care, n-a fost nici cercetată la faza respectivă și nici supusă examinării în instanța de judecată, deși, instanța, era obligată să o facă. La fel, apelantul a menționat că, prima instanță, pune la îndoială faptul existenței în general a rețetei, potrivit căreia lui A. Melniciuc i-au fost eliberate medicamentele și respectiv a distrugerii acestora. Ori, probarea tuturor circumstanțelor care au importanță pentru învinuire este obligațiunea statului în persoana organelor competente: IP, Procuratură, iar judecata în baza acelor probe administrate la faza de UP, urmează doar să-și motiveze, argumenteze soluția luată, sentința adoptată și pronunțată, ceea ce nu a avut loc și în cazul său. Învinuitul, inculpatul nu este obligat să-și demonstreze nevinovăția, ci lui trebuie să-i fie dovedită această vinovăție.

Inculpatul a menționat dezacordul cu aprecierea probelor dată de către instanța de fond, dar și lipsa în acțiunile acestuia a elementelor infracțiunii imputate.

De asemenea, apelantul și-a expus dezacordul cu soluția instanței de fond privind încasarea cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei din contul său în beneficiul statului, or, prevederilor art. 143, 227, 228 Cod de procedură penală, în esența sa, prevăd contrariul și anume că, statul suportă cheltuielile de probare în procesul penal, cu unele excepții prevăzute expres de norme, la care, s-a referit instanța, dar care, însă, nu prevăd posibilitatea încasării acestora de la inculpat, în condițiile, când efectuarea expertizei a fost dispusă de procuror pentru probarea acușării aduse învinuitului și care nicidecum, expertiza nu s-a petrecut la solicitarea lui Nicolai Lazarciuc.

3.2. La 04 iunie 2018 a înaintat apel suplimentar avocatul Ghenadie Nicolaev în numele inculpatului, solicitând casarea sentinței, prin care Nicolai Lazarciuc a fost recunoscut vinovat și condamnat în temeiul art. 217¹ alin. (3) lit. d) și f) Cod

penal, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii incriminate.

În motivarea apelului a invocat că din materialele cauzei reiese că Andrei Melniciuc a fost interogat în calitate de bănuit, conform procesului-verbal de audiere a bănuitului pe data de 20.04.2017. Audierea a început la ora 11.30 și s-a încheiat la ora 12.00. Audierea a fost efectuată de către ofițerul de urmărire penală St. Moraru în prezența avocatului. Interogarea s-a efectuat în lipsa traducătorului în procesul verbal, fiind indicată mențiunea că bănuitul Andrei Melniciuc dorește să facă declarații în limba de stat, pe care o cunoaște bine, contra semnăturii (Vol. I, f.d. 25).

Tot, la 20.04.2017, ora 15.30 se întocmește procesul-verbal de autodenunțare făcută de către Andrei Melniciuc (Vol. I, f.d. 17) în care ultimul declară, precum că la data de 15.02.2017 contra sumei de 500 lei a procurat pastile care conțin substanțe narcotice de la Lazarciuc Nicolai, care activează în calitate de farmacist la farmacia „Orient”. În procesul-verbal, fiind indicată mențiunea că Andrei Melniciuc dorește să facă declarații în limba de stat, pe care o cunoaște bine, contra semnăturii. Tot, în aceeași zi, pe data de 20.04.2017 a fost interogat în calitate de martor și conform procesului-verbal de audierea martorului (Vol. I, f.d. 18) audierea a început la orele 16.00 și s-a încheiat la orele 16.30, fiind indicată mențiunea că martorul Andrei Melniciuc dorește să facă declarații în limba de stat, pe care o cunoaște bine, contra semnăturii. Ofițerul de urmărire penală a întocmit procesul verbal de consemnare a faptelor din 20.04.2017, în care a indicat că în gestionarea lui se află cauza penală cu nr. 2017360198 în cadrul căreia s-a stabilit că o persoană comercializează ilegal pastile, care conțin substanțe psihotrope și narcotice (Vol. I, f.d. 16). Pe data de 24.04.2017 a fost pornită urmărirea penală în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. d) și f) Cod penal. Pe data de 20.06.2017 Andrei Melniciuc semnează un acord (Vol. I, f.d. 40) cu organul de urmărire penală, în care își dă consimțământul de a colabora cu organele de drept în cadrul cauzei penale cu nr. 2017360245. Pe data de 27.06.2017 conform actului de primire - predare primește 10 bancnote cu nominalul de 50 lei (Vol. I, f.d. 31). Tot pe data de 27.06.2017 în baza ordonanței în incinta IP Ungheni de la Andrei Melniciuc au fost ridicate 9 casete a câte 10 pastile „Zolonax”, 6 casete a câte 10 pastile „Antalgic” și 4 casete a câte 10 pastile „Fasconal” (Vol. I, f.d. 42). După efectuarea pe data de 27.06.2017 a măsurii speciale de investigație și anume achiziției de control, Andrei Melniciuc în cadrul urmăririi penale nu a fost audiat referitor la faptul în ce circumstanțe a avut loc achiziția de control. La 05.02.2018, la solicitarea procurorului, martorul acuzării Andrei Melniciuc a fost audiat în ședința de judecată de către prima instanță

referitor la fapta încriminată lui Nicolai Lazarciuc (Vol. II, f.d. 80-81), care a declarat că pe data de 27.06.2017 a primit de la colaboratorul de poliție 500 lei, care i-a propus să procure de la inculpatul Nicolai Lazarciuc medicamente, și anume, analgezice și somnifere. Cu persoana care i-a dat banii a făcut cunoștință aproximativ cu o lună înainte. A aflat că persoana dată este colaborator de poliție după ce a procurat medicamente de la Nicolai Lazarciuc, or, colaboratorul de poliție cunoștea că este bolnav de cancer. Tot atunci a intrat în farmacie și a solicitat ajutor de la farmacistul Nicolai Lazarciuc, comunicându-i că este bolnav și a efectuat anterior un tratament pe programa „Metadon”, îl doare tare capul, coloana vertebrală și picioarele și a solicitat somnifere și analgezice, comunicând că nu se acordă ajutor la spital. Careva cereri la poliție privind faptul că farmacistul Nicolai Lazarciuc vinde medicamente din substanțe narcotice nu a depus. Pe data de 20.04.2017 nu a făcut autodenunț și n-a depus careva declarații. A semnat careva documente fără a cunoaște conținutul lor, fiindcă ele erau întocmite în limba de stat (română) pe care el nu o cunoaște, traducător nu a fost prezent și înainte de a semna actele la care face referire acuzatorul de stat nu i-au fost traduse. A semnat aceste acte fără a înțelege conținutul lor, deoarece nu a avut încotro, fiind reținut pentru comiterea unei infracțiuni. Deși, în prezenta cauză prima instanță a avut motive serioase să bănuiască că a avut loc o înscenare, ea nu a analizat elementele factuale și legale relevante care ar fi ajutat să facă diferența între înscenare și activitatea legitimă de investigație. Analizând procesul-verbal de autodenunțare din 20.04.2016 și procesul-verbal de interogare a martorului Andrei Melniciuc din 20.04.2017, se constată că aceste acte procedurale au fost întocmite cu încălcarea prevederilor procesual penale și trezesc mari dubii privind veridicitatea declarațiilor expuse în actele menționate, or, aceste acte au fost dactilografiate la calculator și potrivit acestora Andrei Melniciuc și-a exprimat dorința de a face declarații în limba de stat, pe care o cunoaște bine, iar pe versoul actelor (f.d. 17, 20, Vol. I) este indicat, precum că a participat un traducător, inscripția „Traducător” este efectuată manual. Astfel că, în opinia părții apărării, în ambele cazuri organul de urmărire penală a încălcat grav prevederile art. 85 alin. (3) Cod de procedură penală (Vol. II, f. d. 81).

La fel, apărătorul a menționat că, actele procedurale indicate mai sus au fost întocmite după ce Andrei Melniciuc a fost interogat în calitate de bănuit tot pe data de 20.04.2017 ora 11.30 - 12.00 în lipsa traducătorului (Vol. I f.d. 25), din care se poate constata că Andrei Melniciuc a făcut autodenunț (Vol. I, f.d. 17) și a fost interogat în calitate de martor (Vol. I, f.d. 18) la data de 20.04.2017, având concomitent calitatea de bănuit, denunțator și martor. La 20.06.2017 Andrei Melniciuc semnează un acord cu organul de urmărire penală în care își dă consimțământul de a colabora

cu organele de drept în cadrul cauzei penale cu nr. 2017360245 (Vol.I, f.d. 40), fiind recunoscut ca bănuit în aceeași cauză penală cu nr. 2017360245 (Vol.I, f.d. 212) și ulterior prin ordonanța procurorului din 07.09.2017 a fost eliberat de răspunderea penală pe art. 217/1 alin. (3) lit. f) Cod penal din motivul că a contribuit activ la descoperirea infracțiunii prin autodenunțare, predarea benevolă a drogurilor și divulgarea persoanelor care au contribuit la comiterea infracțiunii (Vol.I, f.d. 218-219).

Astfel avocatul Ghenadie Nicolaev a subliniat că, actele procedurale menționate supra, și anume, procesul-verbal de autodenunțare și procesul-verbal de interogare a martorului Andrei Melniciuc, ambele datate cu 20.04.2017, care au fost întocmite cu încălcarea prevederilor procesual penale și trezesc mari dubii privind veridicitatea declarațiilor expuse în actele menționate, nu pot fi admise ca probe în procesul penal și urmează a fi excluse din dosar.

Mai mult decât atât, apărătorul a susținut că, inculpatul a fost instigat la săvârșirea infracțiunii prin mijlocul cum ar fi apelarea la compasiunea persoanei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2018, au fost respinse ca fiind nefondate apelurile declarate, cu menținerea hotărârii atacate.

4.1. În motivarea deciziei, instanța de apel a conchis că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului, cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale privind administrarea probelor, iar apelurile declarate sunt nefondate.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Ghenadie Nicolaev în numele inculpatului, care a invocat temeiurile de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și a solicitat casarea totală a acesteia, precum și hotărârea primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri, prin care să fie dispusă achitarea lui Nicolai Lazarciuc în baza art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, iar solicitarea privind încasarea de la Nicolai Lazarciuc a cheltuielilor judiciare în sumă de 2 800 lei de respins.

În motivare a indicat dezacordul cu soluția instanței de apel privind menținerea sentinței primei instanțe, or, toate argumentele invocate în cererea de apel, să referă la erorile comise de către prima instanță, care urmau a fi rezolvate de către instanța de apel, din aceste considerente concluziile instanței de apel, precum că ea a preluat argumentele primei instanțe și afirmațiile, precum că apelantul a invocat aceleași motive pe care le-a făcut în fața primei instanțe și a primit un răspuns detaliat sunt irelevante, alogice și nu pot fi reținute. Instanța de apel a ales

pur și simplu să nu se pronunțe asupra încălcărilor care au fost evidențiate și care sunt grave.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 12 februarie 2019, a fost admis recursul ordinar declarat de către apărătorul Ghenadie Nicolaev în numele inculpatului Nicolai Lazarciuc, casată total decizia, cu remiterea cauzei spre rejudecare către aceeași instanță în alt complet de judecată.

6.1. În motivarea soluției pronunțate, instanța de recurs ordinar a calificat că instanța de apel nu a intrat în esență cauzei respective, fără a se expune dacă în speța dată suntem sau nu în prezența provocării, dacă toate acțiunile procesuale au fost efectuate corect precum sunt: *procesul verbal de consemnare a faptelor din 20.04.2017 (Vol. I, f.d. 16) procesul-verbal de autodenunțare făcută de către Andrei Melniciuc (Vol. I, f.d. 17); procesul-verbal de audiere a lui Andrei Melniciuc în calitate de martor din 20.04.2017 (Vol. I, f.d. 18), fiind semnalizat de către partea apărării că martorul Andrei Melniciuc este vorbitor de limba rusă, iar aceste acte au fost întocmite în limba de stat, conținutul cărora nu i s-au adus la cunoștință.*

De asemenea, instanța supremă a subliniat că, în cazurile dispunerii expertizei de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei urmează a fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat, dar nu a inculpatului.

Astfel, instanța de recurs ordinar a menționat că, la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care stabilește procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe în modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legale asupra motivelor indicate în apelurile declarate, să cerceteze, să verifice și să aprecieze profund probele administrate pe parcursul procesului penal în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 mai 2019, au fost admise parțial apelurile declarate de către avocatul Ghenadie Nicolaev în inculpatului Nicolai Lazarciuc și ultimul, casată sentința în partea încasării cheltuielilor judiciare și pronunțată, în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Se respinge demersul procurorului cu privire la încasarea de la Nicolai Lazarciuc a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei judiciare în sumă de 2 800 lei și aceste cheltuieli se trec din contul cheltuielilor din bugetul de stat.

În rest, a fost menținută sentința fără modificări.

7.1. Instanța de apel în partea descriptivă a deciziei a indicat că, la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că, inculpatul a săvârșit infracțiunea imputată lui.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, instanța de apel a subliniat că, în pofida faptului că, inculpatul nu a recunoscut vina în cele imputate, vinovăția lui în comiterea infracțiunii încriminate, a fost demonstrată integral de următoarea sistemă de probe, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, cum ar fi: declarațiile martorului Andrei Melniciuc (f. d. 80, 81, vol. III); declarațiile martorului Liliana Buracovschi (f. d. 78, 79, vol. III); procesul-verbal de autodenunțare din 20.04.2017 (f. d. 17, vol. I); procesul-verbal din 27.06.2017 de examinare a obiectului împreună cu planșa fotografică; (f. d. 43, 44, vol. I); procesul-verbal de percheziție din 27.06.2017 (f. d. 54-55, vol. I); raportul de expertiză nr. 34/12/2-R-1 117, din 03.08.2017 (f. d. 179, 180, vol. I).

Subsecvent, instanța de apel a menționat că, nerecunoașterea vinovăției de către inculpatul Nicolai Lazarciuc privind circulația ilegală a substanțelor narcotice, și anume, înstrăinarea ilegală a drogurilor, cu folosirea situației de serviciu în proporții mari, nu echivalează cu achitarea lui, or, circumstanțele stabilite și probele analizate și enumerate, dovedesc cu certitudine comiterea de către dânsul a infracțiunii imputate.

În această ordine de idei, instanța de apel a conchis ca fiind neîntemeiat argumentul apelanților precum că, învinuirea adusă lui Nicolai Lazarciuc este bazată pe presupuneri, or, învinuirea adusă este bazată pe ansamblu de probe analizate mai sus și apreciate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, care demonstrează cu certitudine vinovăția lui Nicolai Lazarciuc în comiterea infracțiunii încriminate lui prin rechizitoriu, și anume, infracțiunea prevăzută de ar. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal.

De asemenea, instanța de apel a menționat că, cumulul de probe administrat în respectiva cauză penală demonstrează prezența în acțiunile inculpatului a elementelor constitutive ale infracțiunii imputate, astfel, obiectul material al infracțiunii îl reprezintă în prezenta cauză substanța stupefiantă - „Codein”, care

conform raportului de expertiza nr. 34/12/2-R-1 117 din 03.08.2017, se atribuie la substanțe stupefiante, iar cantitatea substanței stupefiante constituie 2.4 gr.

Agravantele specificate în art. 217¹ alin. (3) lit. d) și f) Cod penal, sunt caracterizate prin proporții mari și folosirea situație de serviciu, circumstanțe stabilite cu certitudine atât de către instanța de fond, cât și cea de apel conform probelor materiale raportate la legislația în vigoare. Or, în cadrul urmăririi penale s-a stabilit că, inculpatul activând în funcția de șef filială în cadrul farmaciei „3M-Farm” SRL, amplasată pe str. Romană, 42, or. Ungheni, fiind responsabil în baza ordinului nr. 7 din 27.09.2016 eliberat de „3M-Farm” SKL, de evidența și livrarea medicamentelor și substanțelor toxice, stupefiante, psihotrope și alcool etilic pentru depozitul farmaceutic și de asigurare a respectării condițiilor de păstrare conform legislației, în corespundere cu cerințele Legii nr.382-XIV din 06.05.1999 „Cu privire la circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor” și prevederile ordinului Ministerului Sănătății al RM nr.71 din 03.03.1999 „Cu privire la păstrarea, evidența și eliberarea produselor și substanțelor stupefiante, toxice și psihotrope”, acționând în mod intenționat, conștientizând caracterul ilegal al acțiunilor sale și al consecințelor care pot surveni, la solicitarea lui Andrei Melniciuc, contra sumei de 400 lei, i-a eliberat ultimului, fără rețetă, în incinta farmaciei sus menționate, 9 casete a câte 10 pastile în fiecare „Zolomax”, 4 casete a câte 10 pastile în fiecare „Fasconal” și 6 casete a câte 10 pastile în fiecare „Antalgic”. Conform raportului de expertiză nr. 34/12/2-R-1117 din 03.08.2017, în componența preparatului medicamentos „Fasconal” și „Antalgic”, s-a depistat substanța stupefiantă „Codein”. conținutul total de Codeină în preparatul medicamentos „Fasconal” alcătuiește $(0,01 \times 40 = 0,4$ gr). conținutul total de Codeină în preparatul medicamentos „Antalgic” alcătuiește $(0,04 \times 60 = 2,4$ gr).

Astfel, cantitatea de 2.4 gr de „codeină” potrivit Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, adoptată prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, în cantitățile depistate, constituie proporții mari.

Instanța de apel a respins ca fiind nefondat argumentul apărării precum că, inculpatul fiind angajat în calitate de șef filială a farmaciei, care, potrivit domeniului de activitate are dreptul de eliberare a medicamentelor cu conținut de substanțe stupefiante, a acționat legal eliberând respectivele medicamente, or, delimitarea între caracterul legal și ilegal al acțiunii săvârșite de inculpat o constituie prezența sau lipsa rețetei în baza căreia s-au eliberat substanțele stupefiante.

Așadar, instanța de apel a constatat cu certitudine că, preparatul medicamentos „Fasconal” și „Antalgic” i-a fost eliberat lui Andrei Melniciuc de

către inculpatului N. Lazarciuc fără rețetele respective și astfel dânsul a comis infracțiunea imputată lui. Declarațiile ultimului că lui Andrei Melniciuc i-a eliberat aceste preparate, deoarece ultimul avea recentă respectivă, instanța de apel l-a respins ca fiind necorespunzătoare adevărului, or, Andrei Melniciuc a declarat că dânsul nu avea nicio rețetă și doar a plătit banii pentru preparate.

Mai mult decât atât, instanța de apel a respins ca neîntemeiat alegația apărării precum că, potrivit funcției deținute, inculpatul avea atribuții de eliberare a medicamentelor cu conținut de substanțe stupefiante nu îl cataloghează pe acesta la categoria persoanelor care dețin autorizație pentru activități cu asemenea substanțe, fapt care i-ar atribui acțiunilor acestuia caracter legal. Or, datorită funcției sale deținute, acțiunile inculpatului perfect se încadrează la art. 217¹ alin. (3) lit. d) Cod penal, reprezentând persoana care la comiterea infracțiunii s-a folosit de situația de serviciu.

De asemenea, la faza de urmărire penală, însuși Nicolai Lazarciuc a indicat că, la 27.06.2017 a eliberat, fără rețetă, lui Andrei Melniciuc preparatele „Antalgic”, „Zolomax” și „Fasconal”, urmând ca a doua zi aceasta să-i fie prezentată (f. d. 101, vol. I). Declarațiile inculpatului oferite în cadrul ședinței de judecată prin care afirmă că a eliberat preparatele în bază de rețetă, pe care, nu-și amintește exact locul unde a pus-o „în cutie sau lângă cutia specială pentru păstrarea acestora”, instanța de apel le-a apreciat drept neveridice și nu coroborează cu alte probe.

Totodată, prin actul nr.06 din 31.07.2017 despre nimicirea rețetelor cu termen de păstrare expirat, care a fost prezentat de partea apărării, este indicat faptul că în perioada 01.06.2017 - 30.06.2017 au fost eliberate produse medicamentoase „Antalgic” în număr de „4” în baza a „2” rețete, însă aceasta nicidecum nu probează faptul că anume la data de 27.06.2017 lui Andrei Melniciuc i s-au eliberat medicamentele în baza unei dintre aceste rețete.

Astfel, poziția apărării prin care a susținut că a existat o astfel de rețetă, instanța de apel a respins-o ca nefondată, deoarece contravine cumulului de probe pertinente și concludente, cum ar fi: *extras din carnet medical al lui Andrei Melniciuc sau alte documente care confirmă că acesta la data de 27.06.2017 ar fi avut vreo prescriere de la medic privind eliberarea din farmacie a preparatelor cu conținut de substanțe stupefiante; înscrieri în Registrul de evidență al rețetelor, ș.a.*

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a menționat că, declarațiile martorului Liliana Buracovschi care a fost audiată în ședința de judecată sunt irelevante la caz, or, aceasta a declarat despre faptul că în urma verificării cantităților de medicamente divergențe nu au fost depistate, cât despre existența rețetei pentru care lui Andrei Melniciuc i-au fost eliberate preparatele

medicamentoase, martorul nu a putut comunica. Faptul primirii sumei de bani de la A. Melniciuc și a eliberării de către inculpat a bonului de casă pentru medicamente nu se contestă, iar faptul însușirii unor sume de bani, inculpatului nici nu i s-a încredințat.

Referitor la afirmația inculpatului privitor la faptul că, potrivit preparatul „Antalgic” nu conține substanța stupefiantă „Codein” ci fosfat de codeină hemihidrat, ceea ce este o sare de codeină, iar aceasta nu este inclusă în lista substanțelor stupefiante și psihotrope, instanța le-a respins ca neîntemeiate, or, potrivit raportului de expertiză nr. 34/12/2-R-1 117 din 03.08.2017 în componența preparatului medicamentos „Antalgic” s-a depistat substanța stupefiantă „Codein”, care este inclus în lista Nr. 1, tabelul Nr. 1 „Substanțe stupefiante” aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.79 din 23.01.2006 privind aprobarea Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora.

Totodată, potrivit procesului de comunicare a raportului de expertiză din 17.08.2017 (f. d. 195, vol. II), învinuitului Nicolai Lazarciuc, în prezența apărătorului său Eugeniu Tetelea, i s-a explicat dreptul să dea explicații, să facă obiecții, precum și să ceară a se pune expertului întrebări suplimentare, a se efectua expertiza suplimentară ori o contraexpertiză, însă atât învinuitul Nicolai Lazarciuc, cât și apărătorul său n-au avut careva obiecții referitor la raportul de expertiză efectuat.

De asemenea, instanța de apel a respins ca fiind nefondate argumentele apelantului Ghenadie Nicolaev referitor la dezacordul cu legalitate procesului-verbal de autodenunțare din 20.04.2016 și procesului-verbal de interogare a martorului Andrei Melniciuc din 20.04.2017, pe motiv că aceste acte procedurale au fost întocmite cu încălcarea prevederilor procesuale. În acest sens, instanța de apel a menționat faptul că, potrivit procesului-verbal din 11.09.2017, de prezentare învinuitului și apărătorului său a materialelor de urmărire penală, după luarea cunoștinței de materialele urmăririi penale (f. d. 232), ultimii nu au avut careva obiecții referitor la întocmirea procesului-verbal de autodenunțare din 20.04.2016 și a procesului-verbal de interogare a martorului Andrei Melniciuc din 20.04.2017, însă apărătorul inculpatului Lazarciuc Nicolai, Tetelea Eugeniu a înaintat un demers prin care a solicitat de a stabili identitatea medicului narcolog, posibil psihiatru care i-a prescris preparatele „Zolomax”, „Fasconal” și „Antalgic”, precum și a solicitat cartela medicală lui Andrei Melniciuc, iar prin ordonanța procurorului I. Steclari din 11.09.2017 (f. d. 233, vol. I), a fost respins demersul apărătorului Eugeniu Tetelea din 11.09.2017.

Instanța de apel a stabilit că, inculpatul Nicolai Lazarciuc și apărătorul său nu au abordat nulitatea procesului-verbal de autodenunțare din 20.04.2016 și a procesului-verbal de interogare a martorului Andrei Melniciuc din 20.04.2017, în termenul prevăzut de lege, adică la terminarea urmăririi penale, astfel ei au pierdut dreptul de a invoca presupusele carențe ale organului de urmărire penală ulterior, adică în instanțele de judecată, prezumându-se că inculpatul și apărătorul său au acceptat modul în care s-a desfășurat respectivul proces penal, iar instanța de apel, potrivit art. 251 Cod de procedură penală, nu are temei și suport legal pentru a invoca din oficiu chestiunile abordate.

La fel, instanța de apel a apreciat ca fiind corectă concluzia instanței de fond referitor la faptul că organele de drept nu au intervenit activ în realizarea etapelor infracționale, iar inculpatul n-a săvârșit infracțiunea ca urmare a unei „provocări organizate”.

În acest caz, instanța de apel a menționat că, colaboratorii de poliție au reacționat la denunțul efectuat de Andrei Melniciuc, care a anunțat organele de drept că a procurat de la Nicolai Lazarciuc, fără rețetă medicamentele care conțin substanțe psihotrope din cadrul farmaciei „Orient”, unde Nicolai Lazarciuc, activa în calitate de farmacist, iar colaboratorii de poliție s-au limitat la investigarea activității infracționale a inculpatului într-o manieră pasivă, nu au exercitat o influență de așa natură, încât să-l determine pe ultimul la săvârșirea infracțiunii.

Tot în acest sens, ca dovadă că n-a avut loc o provocare, instanța de apel a indicat declarațiile lui Andrei Melniciuc care a declarat că până la cazul dat dânsul a comunicat unui polițist, cu care a făcut cunoștință cu vreo lună în urmă în curtea casei unde trăia, că anterior a mai procurat din această farmacie medicamente, ultimul cunoștea starea lui fizică. Mai mult, cum a mai declarat acest martor, polițistul care i-a dat bani, nu i-a spus să cumpere substanțe narcotice anume de la Lazarciuc, dar în general, de la farmacia Orient.

În concluzie, instanța de apel a conchis că, acțiunile colaboratorilor de poliție nicidecum nu au avut efectul unei provocări și instigări la săvârșirea infracțiunii imputate în prezenta cauză penală din partea autorităților statului, ci dimpotrivă, organul de urmărire penală a administrat probe care indică că infracțiunea ar fi fost săvârșită și fără intervenția organelor de drept, motiv pentru care se resping ca nefondate argumentele apelanților cu privire la achitarea inculpatului.

Prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile inculpatului, procesul-verbal de autodenunțare, procesul-verbal de examinare a obiectului, procesul-verbal de percheziție, raportul de expertiză, care fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct

de vedere al pertinentei, concluziei, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel a menționat că prima instanță just a constatat că faptele încriminate inculpatului Nicolai Lazarciuc, prevăzute de ar. 217¹ alin. (3) lit. d) și f) Cod penal au fost săvârșite de către acesta prin analiza faptului dacă acușările sunt bine justificate în afara oricăror dubii rezonabile.

Cu referire la stabilirea pedepsei penale, instanța de apel a subliniat că, instanța de fond la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, corect a aplicat prevederile legale și în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Astfel, conform art. 16 alin. (4) Cod penal, infracțiunea săvârșită de către inculpat în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracțiunilor grave. Circumstanțe atenuante și agravante nu s-au stabilit. Inculpatul se caracterizează pozitiv (f. d. 190, Vol. I), angajat în câmpul muncii, la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află (f. d. 184, 186, Vol. I), anterior nu a fost judecat (f. d. 187), are o vârstă relativ înaintată.

Instanța de apel a subliniat ca fiind corectă poziția instanței de fond care a ajuns la concluzia că, reeducarea inculpatului este posibilă fără izolarea lui reală de societate, stabilindu-i pedeapsa pe sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu privarea de dreptul de a exercita activitate legată de gestionarea drogurilor pe un termen de 3 ani, iar în temeiul art. 90 Cod penal i s-a suspendat condiționat executarea pedepsei, stabilindu-i o perioadă de probațiune de 1 an, obligându-l pe Nicolai Lazarciuc să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul consilierului de probațiune.

Cu referire la admiterea solicitării părții acușării privind încasarea de la Nicolai Lazarciuc în beneficiul statului, cheltuielile de judecată în sumă de 2 800 lei, suportate pentru efectuarea expertizei judiciare, instanța de apel a indicat că, potrivit art. 229 alin. (1), (2) și (3) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri

de nereabilitare. Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor. Astfel, alocarea de stat se efectuează doar în conformitate cu art. 75 alin. (3) din Legea nr. 68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, care prevede că, în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 142 alin. (2) Cod de procedură penală.

În contextul dat, instanța de apel a stabilit că, în prezenta cauză penală, ordonatorul expertizei judiciare a fost organul de urmărire penală, fără a exista o asemenea cerere din partea părții apărării. Drept urmare, în cazurile când expres a fost dispusă de organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei sunt achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat. Astfel, cheltuielile judiciare suportate în cadrul procesului penal, se trec în contul statului, or, acestea sunt cheltuieli suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

8. Decizia instanței de apele este atacată cu recurs ordinar de către procuror care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală solicită casarea deciziei în partea cheltuielilor judiciare și menținerea sentinței în această parte din motiv că apelul a fost greșit admis.

În motivarea celor solicitate, procurorul susține că, instanța de apel eronat a ajuns la concluzia că cheltuielile suportate de către organul de urmărire penală se pun în obligația statului, or, normele legale de care s-a condus instanța, prevăd că aceste cheltuieli se achită de către stat pentru a nu condiționa termenul rezonabil și pentru a facilita operativitatea acțiunilor procesuale la etapa urmăririi penale, însă ulterior urmează a fi încasate de la inculpatul care a fost condamnat.

Mai mult decât atât, procurorul menționează că, la materialele cauzei au fost aduse suficiente probe prin care se demonstrează cheltuielile în sumă de 2 800 lei, ce au fost suportate pentru a efectua raportul de expertiză nr. 34/12/2-R-1117 din 03.08.2017 (f.d. 179, vol. I).

De asemenea, recurentul subliniază că, alin. (2) al art. 143 Cod de procedură penală a fost abrogat, prin ce se atestă intenția legiuitorului de a pune cheltuielile judiciare în sarcina inculpatului, astfel concluzia instanței de apel în această parte este una nefondată.

8.1. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel declară recurs ordinar avocatul Ghenadie Nicolaev care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală solicită casarea sentinței și deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care inculpatul să fie achitat de sub învinuirea înaintată din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii imputate.

În susținerea celor solicitate, apărătorul indică că, instanța de apel a pronunțat o decizie nemotivată și care contravine garanțiilor drepturilor omului ce se conțin în Convenția Europeană.

Mai mult decât atât, recurentul semnalează faptul că instanța de apel nu a dat un răspuns tuturor argumentelor invocate în cererea de apel, și anume, nulitatea actelor procedurale întocmite la etapa urmăririi penale; lipsa la materialele dosarului a achiziției de control care urma a fi întocmită de către organul de urmărire penală, dar și de judecătorul de instrucție; declarațiile martorului Andrei Melniciuc urmau a fi respinse.

De asemenea, avocatul Ghenadie Nicolaev susține că, în speța dată suntem în prezența unei provocări, iar instanța de apel nu a elucidat toate circumstanțele de fapt în acest caz.

Astfel, în concluzie, recurentul la fel ca și în cererea de apel enumeră actele procedurale care cad sub incidența art. 94 Cod de procedură penală și urmează a nu fi luate calcul, deoarece au fost obținute cu încălcări esențiale ale dispozițiilor procedurii penale.

9. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că, recursurile urmează a fi admise din următoarele considerente.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, la judecarea apelului, instanța de apel are obligația de a verifica hotărârea atacată din punct de vedere al temeiniciei și legalității acesteia, având în vedere circumstanțele faptice ale cauzei bazate pe probe examinate de prima instanță, pe materialele dosarului și, în dependență de aceste date, să aprecieze legalitatea concluziilor de vinovăție ori nevinovăție trase de prima instanță, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

În acest context, Colegiul penal lărgit reținând prevederile art. 100 alin. (4) și art. 101 alin. (1)-(4) Cod de procedură penală, remarcă că verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor acumulate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor, care poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal. La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: *dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.*

Colegiul penal lărgit conchide că, la examinarea cauzei, instanța de apel nu a îndeplinit aceste stricte prevederi ale legii, din sensul cărora rezultă că, nerespectarea acestor cerințe echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, fapt ce atrage după sine casarea deciziei instanței de apel.

Astfel, Colegiul penal lărgit atestă că, potrivit art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.

Rejudecând cauza, instanța de apel a omis prevederile art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală și fără a ține cont de indicațiile instanței de recurs, repetat a examinat cauza fără a da o apreciere clară declarațiilor martorului Andrei Melniciuc care în ședința instanței de fond a declarat că „(...) am primit banii de la poliție în numerar, nu îmi aduc aminte suma vreo 400-500 lei cu promisiunea că voi avea parte de jumătate din suma de bani (...) am achitat preparatele în cauză cu banii pe care mi i-au dat polițiștii (...)” (vezi f.d. 80-81, vol. III), mai mult, instanța de apel în partea descriptivă a deciziei susține că aceste declarații demonstrează vinovăția inculpatului (fila nr.8, prezenta decizie).

În acest context, Colegiul penal lărgit reamintește că, sentința Judecătoriei Ungheni, sediul Central din 19 martie 2018, a fost contestată cu cereri de apel de către avocatul Ghenadie Nicolaev în numele inculpatului și ultimul, iar la 12 iunie 2018 prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, cererile de apel au fost respinse, astfel la 12 februarie 2019 Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, a casat total decizia și a dispus rejudecarea cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, din motiv că instanța de apel la adoptarea soluției nu a apreciat în cumul toate probele examinate în instanța de judecată și nu a dat răspuns la toate argumentele indicate în cererile de apel.

Astfel, instanța de recurs ordinar în partea descriptivă a deciziei pronunțate la 12 februarie 2019, indică concret la ce instanța de apel în cadrul rejudecării cauzei urmează să țină cont (f.d. 219-249, vol. III), însă instanța de apel a omis aceste indicații.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal lărgit în scopul de a evita încălcarea dreptului fundamental prevăzut de Convenția Europeană cu privire la Drepturile Omului, și anume, dreptul la un proces echitabil (art. 6 al CEDO), subliniază că instanța de apel urma să stabilească în urma examinării minuțioase a probelor conform art. 101 Cod de procedură penală, dacă suntem sau nu în prezența provocării ținând cont de declarațiile martorului Andrei Melniciuc date în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond.

Așadar, în speța respectivă este incidentă cauza Ramanauskas împotriva Lituaniei (nr. 74420/01, hotărârea din 05 februarie 2008), unde Curtea Europeană a stabilit că, atunci când inculpatul invocă faptul că a fost provocat să comită o infracțiune, instanța de judecată *este obligată să examineze minuțios proba obținută*, or, potrivit art. 6 § 1 CEDO, orice probă obținută ca rezultat al provocării urmează a fi exclusă din dosar.

În cazul unei alegații rezonabile de provocare, sarcina probării faptului că provocarea nu a avut loc, cade pe umerii autorităților. Potrivit CtEDO, examinarea judiciară trebuie să includă: (1) *motivele care au determinat operațiunea sub acoperire*, (2) *gradul de implicare al poliției în comiterea infracțiunii*, (3) *și natura oricărei incitări sau presiuni exercitate asupra reclamantului* (vezi cauza Morari împotriva Moldovei, CtEDO hotărârea din 08 martie 2016).

De asemenea, Colegiul penal lărgit remarcă că, instanța de apel nu a dat un răspuns clar și întemeiat argumentelor înaintate în cererile de apel de către apărare, și anume, legalitatea actelor procedurale întocmite la etapa urmăririi penale enumerate la pct. 3.1. și 3.2. din prezenta decizie, or, încălcarea prevederilor legale referitoare la prezența traducătorului, dacă sunt obligatorii potrivit legii, atrage nulitatea actului procedural (vezi alin. (2) al art. 251 Cod de procedură penală).

Subsecvent, Colegiul penal lărgit analizând decizia recurată stabilește că, ultima respinge neîntemeiat argumentele cu privire la nulitatea actelor procedurale invocate de către apărător indicând precum că, atât avocatul inculpatului, cât și inculpatul nu au invocat aceste carențe în termenul prevăzut de lege, și anume, la etapa finalizării urmăririi penale, or, ținând cont de prevederile alin. (3) al art. 251 Cod de procedură penală, nulitatea prevăzută în alin. (2) nu se înlătură în nici un mod, poate fi invocată în orice etapă a procesului de către părți, și se ia în

considerare de instanță, inclusiv din oficiu, dacă anularea actului procedural este necesară pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei.

În practica judiciară există situații în care se constată o încălcare a unor drepturi fundamentale dintre cele protejate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului, cum ar fi a dreptului la un proces echitabil, astfel Curtea de la Strasbourg a stabilit că, pentru a determina dacă procedura a avut un caracter echitabil, trebuie ca aceasta să se ia în considerare în ansamblul său, verificând-se respectarea atât a dreptului la apărare, cât și a interesului public și al victimelor, precum și, după caz, a drepturilor martorilor (vezi cauza Văraru împotriva României, CtEDO hotărârea din 3 decembrie 2013).

Totodată, Colegiul penal lărgit amintește că, Curtea de la Strasbourg menționează că, judecătorii trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care și întemeiază deciziile, căci numai astfel, un acuzat poate exercita căile de atac prevăzute de legislația națională. Instanța europeană a subliniat că *„motivarea unei decizii judiciare este strâns legată de preocupările privitoare la asigurarea desfășurării unui proces echitabil, aceasta permițând respectarea dreptului la apărare. Motivarea este indispensabilă însăși calității actului de justiție și constituie o pază împotriva arbitrarului.”* (cauza Fomin împotriva Moldovei, CtEDO hotărârea din 11 octombrie 2011).

Având în vedere că erorile de drept invocate nu pot fi corectate de către instanța de recurs, decizia instanței de apel urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, ea casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel.

Totodată, în bază prevederilor art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului. La noua rejudecare a cauzei instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art. 93, 95, 101 Cod de procedură penală, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în cererile de apel și recurs, și în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 al Codului de procedură penală și art. 6 al Convenției Europene.

10. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău Dorina Tăut și avocatul Ghenadie Nicolaev în numele inculpatului, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 mai 2019, în cauza penală, în privința lui *Lazarciuc Nicolai XXXXX*, și dispune rejudecarea cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă căilor de atac.

Pronunțată integral la *12 noiembrie 2020*.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan

Victor Burduh

Nicolae Craiu